

П.П. Черевко

ДОКТРИНА МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
підготовки доктора філософії
за спеціальністю 081 «Право»

Силабус підготовлено: к.ю.н., доцент Черевко Павло Павлович

Силабус затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу 26 серпня 2020 року (протокол № 1).

Тривалість курсу 180 год. становить 42 годин лекцій, 30 практичних занять та 108 годин самостійної роботи

Форма поточного контролю: виконання есе, наукових статей, самостійної роботи

Форма підсумкового контролю: залік, іспит

Загальний опис курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні наукові концепції, у тому числі у сфері: приватноправові відносини з іноземним елементом, в тому числі: відносини власності, міжнародний договір купівлі-продажу, міжнародні перевезення, валютне регулювання, міжнародно-правовий захист інтелектуальної власності, деліктні зобов'язання, міжнародні трудові відносини, сімейні відносини, спадкування, міжнародний комерційний арбітраж, виконання рішень іноземних судів, арбітражів та доручень іноземних органів юстиції тощо.

Метою навчальної дисципліни «Доктрина міжнародного приватного права» є: опанування аспірантами методології наукових досліджень у сфері міжнародного приватного права, формування системи знань з доктрини міжнародного приватного права; акцентування уваги аспірантів на складних теоретичних та практичних проблемах міжнародного приватного права; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у аспірантів..

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми повинні бути отримані такі **програмні результати навчання:**

1. Здатність до системного мислення, набуття нових знань та використання їх у власних наукових дослідженнях, а також у професійній практиці;
2. Вміння формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, робити аналітичні прогнози розвитку міжнародного приватного права;
3. Вміння вести дискусії на наукову проблематику із науковою спільнотою в сфері міжнародного приватного права, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи широкий науковий світогляд та креативність;
4. Вміння збирати, обробляти та аналізувати джерельну базу для проведення дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу;
5. Вміння встановлювати наукову цінність джерел, використовуючи відповідні критерії та

стандарти шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами, визначеними завданнями дослідження та з позицій доктрини верховенства права;

6. Вміння ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань у сфері міжнародного приватного права;

7. Прагнення до співпраці у науковій діяльності, беручи участь у формуванні команди дослідників для вирішення наперед поставленої задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій);

8. Вміння формувати комунікаційні стратегії та взаємодіяти з науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової, професійної та педагогічної діяльності;

9. Вміння кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у аналогічних закордонних;

10. Вміння використовувати профільні знання для логічних основ побудови наукової діяльності, з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, мету і значення для розвитку інших галузей науки.

11. Започаткування та проведення комплексних досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.

За результатами навчання аспіранти мають здобути такі **фахові компетентності**:

- Здатність визначати наукову проблему, ставити наукові задачі та формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми у сфері міжнародного приватного права (ФК-1).

- Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативні акти, доктринальні джерела, судову практики), що регулюють міжнародні приватні відносини, у процесі дослідницької та інноваційної діяльності (ФК-2).

- Здатність осмислювати та аналітично оцінювати складні наукові правові проблеми, а також розв'язувати задачі, що потребують міждисциплінарних підходів (ФК-3).

- Здатність до опрацювання та аналізу інформації для правового дослідження проблем міжнародного приватного права та готовність до її використання (ФК-4).

- Здатність формулювати та викладати правові обґрунтування та висновки, пропозиції, рекомендації, а також готовність здійснювати презентацію таких матеріалів (ФК-7).

- Здатність здійснювати аналіз правничого тексту та законодавчих актів, проводити їх експертизу, визначати тенденції розвитку діючого міжнародного законодавства (ФК-8).

- Спроможність до ведення діалогу й аргументування під час наукових і ділових дискусій, переговорів, судових дебатів, публічного виступу в судах та інших органах (ФК-9).

- Здатність до підготовки наукового дослідження проблеми у сфері міжнародного приватного права або статті у фахове видання (ФК-10).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Рекомендована література
1	Тема 1. Предмет і система міжнародного приватного права	<ul style="list-style-type: none"> - Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. № 2709-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2005. № 32. Ст. 422. - Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2004. № 50. Ст. 540. - Власова Н.В., Муратова О.В. Международное частное право в глобальном мире. <i>Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения</i>. 2016. № 2. С. 140-147. - Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації / В. І. Кисіль. - 2. вид., доп. і перероб. - К. : Україна, 2005. - 480 с. - Новикова Т.В. К вопросу о природе международного частного права. <i>Теория и практика общественного развития</i>. 2016. № 12. С. 124-127. - Новикова Т.В. Коллизионный и материально-правовой методы международного частного права: соотношение и взаимодействие. <i>Вестник Томского государственного университета. Право</i>. 2019. № 32. С. 153-163. - Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації / В. І. Кисіль. - 2. вид., доп. і перероб. - К. : Україна, 2005. - 480 с.
2	Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	<ul style="list-style-type: none"> - Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. № 2709-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2005. № 32. Ст. 422. - Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2004. № 50. Ст. 540. - Матіяш О. Нові підходи Гаазької конференції до систематизації норм міжнародного приватного права. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2019. № 1. С. 14-20. - Матіяш О. Порівняльно-правовий аналіз нової кодифікації міжнародного приватного права Республіки Албанія. <i>European and Comparative Law Journal</i>. 2018. No. 9 (2). P. 45-55. - Матіяш О.В. Порівняльний огляд нових законодавчих актів з питань міжнародного приватного права у В'єтнамі. <i>Модернізація законодавства та правозастосування: вимоги часу</i> : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. (м. Київ, 6 грудня 2018 року). К. : Видавничий дім «АртЕк», 2018. С. 138-140. - Мироненко І.В. Міжнародне приватне право : навч. посіб. К. : Алерта, 2012. 272 с. - Международное частное право / отв. ред. С.Н. Лебедев, Е.В. Кабатова. М. : Статут, 2015. 764 с.
3	Тема 3. Колізійні норми в міжнародному праві	<ul style="list-style-type: none"> - Кузнецов М.Н. Коллизионные нормы как основа международного частного права. <i>Образование. Наука. Научные кадры</i>. 2019. № 1. С. 52-54. - Костилова Е.А., Малышева Д.С. Проблемы кодификации норм международного частного права. <i>World science: problems and innovations</i> : сб. ст. XXVI Междунар. науч.-практ. конф. (г. Пенза, 30 ноября 2018 г.) / отв. ред. Г.Ю. Гуляев. Пенза : МЦНС «Наука и Просвещение», 2018. С. 221-224. - Кульчій О.О., Ляхівненко С.М. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. Полтава : [б.в.], 2016. 264 с.

		<ul style="list-style-type: none"> - Крупко С.И. Деликтные обязательства в сфере интеллектуальной собственности в международном частном праве: монография. М. : Статут, 2018. 279 с. - Матвеев Ю.Г. Англо-американское деликтное право. М. : Юридическая литература, 1973. 176 с.
4	Тема 4. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права	<ul style="list-style-type: none"> - Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22.01.1993 р. Співдружність незалежних держав. <i>Офіційний вісник України</i>. 2005. № 44. Ст. 2824. - Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р. № 3671-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2012. № 16. Ст. 146. - Про закордонних українців: Закон України від 04.03.2004 р. № 1582-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2004. № 25. Ст. 343. - Иванова Т.А. Процесс унификации в международном частном праве: общая характеристика, правовое регулирование. <i>Вестник Саратовской государственной юридической академии</i>. 2019. № 4 (129). С. 111-117. - Иловайский И.Б. О дефиниции «иностранный элемент» в международном частном праве и простоте понимания права. <i>Legal Concept</i>. 2019. Vol. 18. No. 2. P. 99-106.
5	Тема 5. Юридичні особи в міжнародному у приватному праві. Держава як учасник міжнародних приватних відносин.	<ul style="list-style-type: none"> - Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22.01.1993 р. Співдружність незалежних держав. <i>Офіційний вісник України</i>. 2005. № 44. Ст. 2824. - Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1991. № 47. Ст. 646. - Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/960-ВР. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1996. № 19. Ст. 80. - Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон УРСР від 16.04.1991 р. № 959-XII. <i>Відомості Верховної Ради УРСР</i>. 1991. № 29. Ст. 377. - Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 р. № 351-XIV. <i>Офіційний вісник України</i>. 1999. № 2. Ст. 47. - Ерпылева Н.Ю. Международное частное право. Учебник. М. : Изд. дом Высшей школы экономики, 2015. 1308 с. - Дерябина Е.М. Источники права Европейского Союза: теоретико-правовое исследование : монография. М. : Проспект, 2016. 136 с. - Дженкс Э. Английское право (источники права, судоустройство, судопроизводство, уголовное право, гражданское право). М. : Минюст, 1947. 378 с. - Вологдин А.А. Правовое регулирование внешнеэкономической деятельности. Учебник. 6-е изд., перераб. и доп. М. : Юрайт, 2019.

		<p>387 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вопросы теории развития международного обязательного права: монография / отв. ред. М.В. Кривенко. Тамбов : Юком, 2018. 112 с. - Вайцеховська О. Питання міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових фінансових організацій. <i>Актуальні проблеми держави і права</i> : зб. наук. праць. 2018. Вип. 80. С. 15-20.
6	Тема 6. Актуальні питання інституту права власності в міжнародному у приватному праві	<ul style="list-style-type: none"> - Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. № 2709-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2005. № 32. Ст. 422. - Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2004. № 50. Ст. 540. - Марущак Я.С. Корпоративні права та обов'язки за законодавством України та Європейського Союзу : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2018. 214 с. - Марценко Н. Порівняльно-правова характеристика поняття житла у національному та міжнародному праві. <i>Актуальні проблеми правознавства</i>. 2018. № 4. С. 121-125. - Шестакова Е.В. Правовые аспекты внешнеэкономического контракта: уч.-практ. пособ. М. : Право Доступа, 2018. 350 с. - Шаблова Е.Г., Жевняк О.В. Международное коммерческое (торговое) право. Учебный комплект. Екатеринбург : Изд-во Уральского ун-та, 2014. 96 с.
7	Тема 7. Міжнародний договір купівлі-продажу	<ul style="list-style-type: none"> - Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980 р. <i>Зібрання чинних міжнародних договорів України</i>. 1990. № 1. Ст. 116. - Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень від 12.10.1929 р. Ліга Націй. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_181 - Цірат К.Г. Форма угоди про вибір права в зовнішньоекономічних договорах у законодавстві з міжнародного приватного права України. <i>Науковий вісник гуманітарного університету. Серія: юриспруденція</i>. 2016. № 24. С. 149-152. - Стазілова Т. Автономія волі як основний принцип при визначенні права, що підлягає застосуванню до правовідносин за договором управління майном у міжнародному приватному праві. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2014. № 10. С. 22-25. - Ісакова В.М. Міжнародна купівля-продаж товарів як об'єкт регулювання Віденської конвенції ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів» та місце принципу автономії волі сторін у цих відносинах. <i>Актуальні проблеми юриспруденції</i>. 2017. № 4. С. 180-184.
8	Тема 8. Правове регулювання сімейних відносин в міжнародному у приватному	<ul style="list-style-type: none"> - Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25.01.1996 р. Рада Європи. <i>Офіційний вісник України</i>. 2007. № 91. Ст. 3355. - Європейська конвенція про усиновлення дітей (переглянута) від 27.11.2008 р. Рада Європи. <i>Офіційний вісник України</i>. 2011. № 69.

	праві	<ul style="list-style-type: none"> - Конвенція про контакт з дітьми від 15.05.2003 р. № ETS N 192 <i>Офіційний вісник України</i>. 2007. № 91. - Корнєєв Ю.В., Берегович Л.В. Колізійне регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві: шляхи подолання конфлікту. <i>Юридичний вісник</i>. 2018. № 4 (49). С. 140-145. - Хромова Е.Ю. Трансграничний брак: міжнародно-правовий аспект : монографія. М. : Юриспруденція, 2013. 184 с. - Хороша Т.С. Реалізація спадкових прав у міжнародному приватному праві: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Івано-Франківськ, 2016. 226 с. - Стрілько В.Ю. Підстави та межі застосування нотаріусом норм іноземного права. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції</i>. 2017. № 1. Т. 2. С. 69-72. - Савенко О.Е. Понятіе брака в міжнародном частном праве. <i>Lex Russica</i>. 2018. № 6 (139). С. 106-116. - Радченко Л. Шлюбний договір в іноземних правопорядках: окремі засади правового регулювання. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2017. № 9. С. 38-46.
9	Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж.	<ul style="list-style-type: none"> - Грамацький Е.М. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права: загальні положення. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2019. № 2. С. 121-126. - Ренц И.Г. Факты и доказательства в международных спорах: между истиной и справедливостью : монография. М. : Статут, 2018. 304 с. - Пільков К.М. Теорія і практика доказування у міжнародному комерційному арбітражі. К. : Освіта України, 2016. 230 с. - Перестюк Н. Трасти за європейським правом і міжнародний судовий процес. <i>Вісник національного університету «Львівська політехніка»</i>. <i>Юридичні науки</i>. 2018. № 889. С. 182-191. - Николукин С.В. Международный гражданский процесс и международный коммерческий арбитраж : учебник. М. : Консультант Плюс, 2017. 256 с. - Международное частное право / отв. ред. С.Н. Лебедев, Е.В. Кабатова. М. : Статут, 2015. 764 с.
10	Тема 10. Визнання і виконання рішень іноземних судів, арбітражів та доручень іноземних органів юстиції	<ul style="list-style-type: none"> - Козелецька М.О. Визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах в Європейському Союзі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2015. 18 с. - Претелли И. Проблема идентификации универсального в национальных системах международного частного права. <i>Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения</i>. 2018. №. 1. С. 16-19. - Международное частное право. Учебник. 4-е изд., перераб. и доп. / отв. ред. Н.И. Марышева. М. : ООО «Юридическая фирма контракт», 2018. 848 с. - Килимник І.І., Бровдій А.М. Міжнародне приватне право: навч. посіб. Х. : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018. 111 с.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота може бути виконана у формі запропонованій аспірантом за погодженням із викладачем.

Орієнтовні завдання для самостійної роботи:

Орієнтовне завдання	Програмні результати та фахові компетентності
1. Здійсніть оглядовий аналіз докторських та кандидатських дисертацій, захищених з проблем міжнародного приватного права за період останніх десяти років. Результат оформіть у вигляді доповіді для публічного виступу.	Програмні результати: 1, 3, 4, 6, 8 Фахові компетентності: ФК-2, ФК-3, ФК-4, ФК-9
2. Проаналізуйте наукові праці з міжнародного приватного права за останні двадцять років у зарубіжній державі (обирається одна зарубіжна держава і узгоджується вибір з викладачем) та здійсніть їх оглядовий аналіз. Результат оформіть у вигляді доповіді для публічного виступу.	Програмні результати: 1, 3, 4, 6, 8 Фахові компетентності: ФК-2, ФК-3, ФК-4, ФК-9
3. Проаналізуйте та опишіть проблемні аспекти шлюбних відносин Україні та у країнах ЄС (необхідно здійснити аналіз не менше 15 судових рішень). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-2, ФК-7
4. Дослідіть та опишіть проблемні аспекти усиновлення іноземними громадянами (на основі аналізу судової практики). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-7
5. Дослідіть та опишіть проблемні аспекти укладення міжнародних договорів купівлі-продажу (на основі аналізу істотних умов міжнародних договорів купівлі-продажу). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-7
6. Проаналізуйте колізійні питання права власності. Здійсніть прогноз розвитку права власності в Україні з врахуванням міжнародних стандартів.	Програмні результати: 2, 5, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-8
7. Проаналізуйте та опишіть позицію ЄСПЛ щодо міжнародного усиновлення та його правового регулювання. Результат оформіть у вигляді наукової статті.	Програмні результати: 1, 4, 9, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-3, ФК-4, ФК-10
8. Проаналізуйте визнання і виконання іноземних судових і арбітражних рішень в Україні. Результат оформіть у вигляді наукової статті.	Програмні результати: 1, 7, 9, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-3, ФК-4, ФК-10

Критерії оцінювання знань

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здійснюється за **100-бальною системою**.

При цьому аспірант може отримати:

- **30 балів** за виконання практичних занять (до 5 балів за кожне заняття, при цьому оцінюється можливість вести наукову дискусію, критично аналізувати трудове законодавство, судову практику та наукові положення доктрини трудового права).
- **40 балів** за виконання завдань для самостійної роботи (аспірант має виконати 4 завдання на вибір (орієнтовані завдання наведені вище), які оцінюються до 10 балів),
- **30 балів** за поточний контроль у вигляді письмової роботи (наукової статті, есе).

У випадку отримання протягом семестру менше 60 балів, аспірант не допускається до підсумкового контролю, який проводиться у вигляді усного опитування.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за такою шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни